

> Retouradres Postbus 20011 2500 AE Den Haag

DINGtiid
T.a.v. K.S. Spoelstra
Blokhuisplein 40
8911 LJ Leeuwarden

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Democratie en Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 AE Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2018-0000944890

Uw kenmerk

Datum **21 DEC 2018**
Betreft Advies implementatie Europees Handvest

Geachte heer Spoelstra,

Met interesse heb ik kennisgenomen van de adviezen van DINGtiid bij het *Mercatorrapport 'De implementatie van het Europees Handvest voor Regionale of Minderheidstalen sinds de ratificatie in 1996'*. De adviezen van DINGtiid sluiten goed aan bij het Friese taalbeleid, waaraan de provincie Fryslân en de Rijksoverheid invulling geven met de Bestuursafpraak Friese taal en cultuur 2019-2023. In deze brief ga ik in op de vier adviespunten die DINGtiid heeft verbonden aan voornoemd rapport.

Ten eerste wijst DINGtiid op 'Charter fatigue': een te hoge rapportagedruk, die leidt tot minder dan optimale informatievoorziening aan de Raad van Europa. Uw adviesorgaan merkt op dat de driejaarlijkse rapportagecyclus voor het Europees Handvest niet in tred loopt met de vierjarige beleidscyclus die Nederland volgt. Ik deel deze zorgen van DINGtiid en moedig u aan op korte termijn uw bevindingen te delen met de Raad van Europa.

Naast het Europees Handvest heeft Nederland het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden geratificeerd. Ook dit verdrag kent een periodieke rapportagecyclus die, zowel inhoudelijk als procesmatig, veel overlap kent met de rapportage voor het Handvest. De cycli voor beide verdragen komen echter niet overeen. Dit draagt verder bij aan de hoge rapportagedruk.

De Raad van Europa heeft op 28 november een besluit aangenomen om het monitoringsysteem te wijzigen, zodat er in het vervolg één datum komt voor de rapportages voor zowel het Handvest als het Kaderverdrag. Deze gewijzigde rapportagecyclus zal uitgaan van een vijfjaarlijkse cyclus. Mijn verwachting is dat deze wijziging de rapportagedruk danig zal verminderen en bovendien zal leiden tot een betere kwaliteit in de informatievoorziening aan de Raad van Europa.

Ten tweede roept DINGtiid op om de impasse rond, in de ogen van de Raad van Europa, onvervulde bepalingen te doorbreken. Uw adviesorgaan doet hierbij de suggestie dat de provincie als Taalskipper een mediërende rol kan vervullen.

Binnen het wettelijk kader kies ik voor een pragmatische aanpak in het vervullen van de verdragsverplichtingen van het Europees Handvest. In reactie op de aanbevelingen van de Raad van Europa zal ik blijven wijzen op het Nederlandse wettelijke kader en de Nederlandse bestuurlijke verhoudingen.

Een goed voorbeeld van een mediërende rol voor de Taalskipper kan het gebruik van tweetalige plaatsnaamborden zijn. De Raad van Europa vraagt Nederland om Friese gemeenten aan te moedigen gebruik te maken van de mogelijkheid van tweetalige plaatsnaamborden. In de bestuurlijke overleggen kan de Taalskipper gemeenten wijzen op deze mogelijkheid in de Gemeentewet en het belang daarvan voor de Friese taal.

Ten derde stelt DINGtiid dat een van de doelen van het Europees Handvest is om de Rijksoverheid en de betreffende taalminoriteit te laten samenwerken bij de taalbevordering. DINGtiid adviseert in dit kader een werkbezoek van een delegatie van de Rijksoverheid aan de provincie Fryslân in voorbereiding op de periodieke rapportage voor de Raad van Europa.

De voorbereidingen voor de zesde Handvestrapportage zijn eind dit jaar gestart. Ik streef ernaar om als onderdeel van de rapportagecyclus samen met de provincie een 'Taaltafel Frysk' te organiseren. Voor de Taaltafel zullen we bij het Friese taaldossier betrokken organisaties, instanties en overheden uitnodigen om in gesprek te gaan over de ontwikkelingen op het gebied van de Friese taal. Vanzelfsprekend zal ook DINGtiid uitgenodigd worden voor dit gesprek.

Daarnaast is in de BFTK 2019-2023 afgesproken dat de provincie jaarlijks een werkbezoek organiseert voor rijksambtenaren van departementen die betrokken zijn bij het Friese taaldossier.

Tot slot adviseert DINGtiid over de BFTK als implementatie-instrument voor het Europees Handvest. Uw adviesorgaan adviseert het Rijk en de provincie om in de komende periode te inventariseren welke Handvestbepalingen volgens de Raad voor Europa niet (voldoende) worden geïmplementeerd.

In overleg met de provincie zal ik bekijken hoe we gezamenlijk uitwerking kunnen geven aan dit advies en op welke wijze eventuele nadere afspraken gemaakt kunnen worden in toekomstige bestuursafspraken.

Ik dank u hartelijk voor uw gerichte adviezen over de implementatie van het Europees Handvest en vertrouw erop dat u mij ook in de toekomst blijft adviseren over de positie van de Friese taal.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren